A. och S. S., Hörby 10 kr; nr 2529 E. E., Nora stad 10 kr; nr 2530 L. L., Brattsbacka 3 kr; nr 2531 J. N., Emmaljunga 3 kr; nr 2532 E. Ö., Djurhamn 3 kr; nr 2533 J. M., Örebro 20 kr, S. F., Stockholm 10 kr, H. J., Stockholm 1 kr, I. F., Biskopskulla 10 kr; nr 2534 O. J., Hälsingborg 5 kr; nr 2535 M. F., Bräcke 5 kr; nr 2536 M. O., Råå 10 kr; nr 2537 R. E., Göteborg 2 kr; nr 2538 Å. E., Dannike 2 kr; nr 2539 K. N., Eskilstuna 10 kr; nr 2540 B. S., Mattmar 8 kr; nr 2541 S. N., Trolleholm 10 kr; nr 2542 A. H., Stockholm 8 kr; nr 2543 B. N., Lomma 10 kr; nr 2544 A. Ö., Mörbylånga 4 kr; nr 2545 H. I., Riksby 5 kr; nr 2546 M. L. W., Stockholm 8 kr; nr 2547 A. S., Backe 2 kr; nr 2548 A. P., Allerum 10 kr; nr 2549 K. J. K., Töftedal 8 kr; nr 2550 H. K., Risinge 8 kr; nr 2551 M. W., Finspong 5 kr; nr 2552 S. P., Borgviksbruk 10 kr; nr 2553 H. B., Djurhamn 10 kr; nr 2554 M. S., Ljungby 3 kr; nr 2555 V. L., Säffle 3 kr; nr 2556 M. B., Umeå 10 kr; nr 2557 H. Ö., Solvesta 3 kr; nr 2558 E. G., Tumba till hem- och utresor 5 kr, Onämnd 10 kr; nr 2559 A. W., Malmö 3 kr; nr 2560 Björkeröds syförening gm H. H., Mjöhult 70 kr; nr 2561 A. P., Ormastorp 5 kr; A. W. O., Nybro 3 kr; nr 2562 E. S., Jönköping 3 kr; nr 2563 E. J., V. Bodarne 2 kr; nr 2564 C. A. S., Vättersnäs 5 kr; nr 2565 M. N., Haparanda 5 kr; nr 2566 V. H., Bjurå 30 kr; nr 2567 E. S., Loos 10 kr; nr 2568 R. A. E., Mora 50 kr; nr 2569 E. L., Valdemarsvik 0:50; nr 2570 R. L., Uppsala 3 kr; nr 2571 J. V. P., Furusund 3 kr; nr 2572 G. P., Norrahammar 8 kr; nr 2573 E. S., Sjöbo 3 kr; nr 2574 E. P., Lund 3 kr; nr 2575 M. L., Nättrabyhamn 5 kr; nr 2576 H. N., Källna 3 kr; nr 2577 E. N., Råsboda 3 kr; nr 2578 H. P., Svalöv 3 kr; nr 2579 N. M. F., Gardvik 1 kr; nr 2580 R. P., Blomstermåla 8 kr; E. S., Höglandstorget till bibelkvinna 100 kr; nr 2581 gm D. S., Blidsberg: E. P., Humla 10 kr, B. och F. S., Blidsberg 10 kr, I. S., Åsarp 5 kr, Onämnd 2 kr; nr 2582 Tånga juniorförening gm L. P., Vegeholm 25 kr; nr 2583 P. M., Lund 20 kr; nr 2584 Lerbergets missionsförening gm H. H., Höganäs 50 kr; nr 2585 Soldathemmets söndagsskola i Borås till Lydias underhåll gm H. L., 50:48; nr 2586 M. N. P:s Eftr., Malung 8 kr; nr 2587 M. B., Sala 8 kr; nr 2588 M. E., Huskvarna 5 kr; nr 2589 G. P., Gottröra 5 kr; nr 2590 H. J., Borås 3 kr; nr 2591 R. J., Göteborg 10 kr; nr 2592 E. H., Idkerberget 25 kr; nr 2593 A. L., Trelleborg 4 kr; nr 2594 E. S., Malmö 8 kr; nr 2595 D. J., Korsberga 98 kr.

Varmt tack till varje givare!

»Må ock vi med uthållighet löpa framåt i den tävlingskamp, som är oss förelagd.» Hebr. 12: 2.

Ljusglimtar från Mongoliet

— 26:te årgången —

ORGAN FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN.

Redaktör: *J. M. Ollén.* Ansvarig utgivare: *Magnus Havermark.*

Prenumerationspris kr. 2: — per år.

Prenumeration direkt genom expeditionen, Brunnsgatan 4, Stockholm.

Tel. 10 62 05. Postgironummer 51015.

Lindbergs Tryckeriaktiebolag, Stockholm 1945

73391

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 5	EXPEDITION: Brunnsgatan 4, Stockholm	Maj 1945

Hertig Larsons färdminnen.

Detta nummer av Ljusglimtar ägna vi åt vår gamle vän hertigen av Mongoliet, F. A. Larson, som i dagarna har fyllt 75 år, av vilka han tillbragt mer än 40 år i Mongoliet.

De skildringar av hans hand som publiceras i detta nummer röja icke bara hans förtrogenhet med det land, han under så lång tid berest under otaliga intressanta och äventyrsrika färder, utan också hans stora kärlek till detta folk. En mongolernas vän och en missionärernas vän som få är han än i sin levnads höst sysselsatt med att författa nya skildringar rörande det folk, som så helt fascinerat honom.

Vi tro, att våra läsare med intresse ska ta del av de av hertig Larson författade miljöteckningar som här sammanförts och som i sin mån kasta ljus över mongolernas åskådningssätt och psyke.

Hertig Larson av Mongoliet.

Vår frejdade landsman hertigen av Mongoliet F. A. Larson, som för närvarande är bosatt i Kalifornien, U. S. A., har i dagarna fyllt 75 år. På sin högtidsdag har Larson beskärts att se tillbaka på en mycket händelserik och skiftande levnadsbana som tidvis varit fylld av spännande äventyr men dock än mer av ett målmedvetet och gagnande arbete på olika områden. Larson har under hela sin tid i Östern, vilken sträcker sig över en tidrymd av omkring 45 år, stått missionen nära. Särskilt gäller detta missionen i Mongoliet. Vad han betytt för vår mission ger oss anledning att i anslutning till 75-årsdagen framföra till honom vårt tack för tid som gått.

Larson kom ut till Mongoliet 1894 som missionär i Christian Missionary Alliance, ett amerikanskt missonssällskap, som missionär Fredrik Fransson samarbetade med. Ända från vår missions första början stod Larson i nära kontakt med våra första missionärer som blevo martyrer i boxarupproret 1900. Det kamratskap och den vänskap som då grundades med vår mission och med våra första missionärer, har sedan fortsatt och överflyttats på dem som kommit efter. Det var Larson som föreslog vår mission att taga upp arbetet i Chaharlandet i södra Mongoliet, där vi fortfarande ha våra huvudstationer

belägna. Ser man på hans arbete som missionär i vanlig mening, blev hans missionärsbana inte så lång. Hans verksamhet i Mongoliet har emellertid för missionen haft stor betydelse på många sätt. Hans ovanliga förmåga att umgås med mongolerna och vinna deras förtroende trädde snart i dagen. Säkert har ingen europé blivit så känd och uppskattad bland detta folk som denne vår landsman. Bland såväl fattiga, trasiga hästvaktare och lamapräster som bland hövdingar, furstar och så kallade levande gudar har han personliga vänner. Han är lika väl känd i det vidsträckta stäpp- och ökenlandet som i huvudstaden Peking och hela norra Kina. Han var personligen bekant och god vän med Hutukto, den s. k. levande Budda i Urga. Det var under hans tid som kejsare i Mongoliet, som Larson utnämndes till hertig. Denna utnämning var en erkänsla för Larsons värdefulla råd och bistånd åt den mongoliska regeringen.

Larsons stora förmåga att umgås med Fjärran Österns folk och bli verkligt populär ibland dem visade sig redan vid boxarupproret 1900. Berättelserna om hans oförvägna uppträdande bland boxarna och hur han red mitt igenom de stora skarorna, då de höll på att öva sina vilda krigsdanser, har nästan blivit legendariska därute. Genom hans djärva och resoluta uppträdande under upproret räddades inte bara han och hans familj utan många både svenskar och amerikanare. Tack vare Larsons kännedom om Mongoliet och hans förbindelser med mongolerna, lyckades han utrusta en stor karavan med vilken han lyckligt förde ett stort antal européer välbehålla undan boxarna upp till Sibirien. Ställningen var mycket kritisk vid flera tillfällen under denna flykt, men Larson förlorade aldrig fattningen. Då boxarna vid ett tillfälle förföljde dem, vägrade karavanmännen att fortsätta. Larson hade till tjänare en stor och stark lama som hette Mongke; denna skickade han att tala förstånd med karavanmännen. Mongke tog sin väldiga kamelpiska i handen och gick för att tala med männen där de sutto och tjurade vid lägerelden. Snart visade det sig, att Mongke lyckats, och den stora karavanen satte sig åter i rörelse och kom lyckligt undan förföljarna.

I Sibirien hade Larson en tid anställning i ett ryskt mongoliskt guldgruvebolag, men snart nog finna vi honom återigen på resor i Mongoliet, nu i Brittiska och Utländska Bibelsällskapets tjänst. Under en följd av år genomkorsade han med sin bibelkaravan hela Mongoliet och spred tusentals biblar och bibeldelar.

Åren 1911 och 1912 skakades Kina av svåra politiska omvälvningar. Den gamla mandchudynastien störtades, och en ny republikansk regering bildades. Den nya regeringen sökte på allt sätt hålla kontakt med moderna västerländska idéer vid det nya Kinas grundande. För att komma direkt i förbindelse med västerlandet kallade man europeiska och amerikanska experter till rådgivare på olika områden. Larson mottog också en sådan kallelse till regeringens rådgivare i mongoliska och tibetanska ärenden.

Efter några års anställning i kinesiska regeringen ägnade Larson sig under de följande åren därute åt affärsrörelse.

Även som affärsman gick Larson mindre vanliga stigar. Någon rutinerad affärsman kunde man knappast kalla honom, änskönt han gjorde stora affärer. Ett stillasittande kontorsarbete var inte i hans smak. Larson var stor älskare av naturen, en väldig jägare och styv ryttare. Han njöt av att på en livlig och god travare få spränga fram över de vida grässtäpperna med dess rika och omväxlande djurliv. Att få rida omkring och se på mongolernas stora hästhjordar och med spänning följa jakten då hästvaktaren infångar några av de bästa djur som L. pekat ut för att tillhandla sig och sedan affären är gjord inne i mongoltältet dricka te och äta örrem (torkad grädde) — detta sätt att göra affärer tilltalade Larson. Affärer på tusentals hästar om året var ingenting ovanligt för honom. Men även under sin tid som affärsman hade Larson tid och intresse för andra uppdrag. För många västerländska vetenskapliga expeditioner var han en värderad rådgivare och högt uppskattad färdledare. För många torde hans insats i Sven Hedins stora expedition i Centralasien vara känd genom böcker, skrivna av expeditionsmedlemmar. Om Larsons insatser på detta område kunde vara mycket att berätta, men det skulle här taga alltför mycket utrymme i anspråk.

Sin ungdoms kärlek till missionen har Larson emellertid under alla växlingar behållit även om han inte direkt gått missionärens väg. Hans hem, vare sig han varit bosatt i Peking, Kalgan, Urga eller ute på mongolstäppen, har alltid stått öppet för missionärerna. Vi mongolmissionärer känna oss alldeles särskilt tacksamma för den varma, osjälviska, ja, storslagna gästfrihet som alltid mötte oss i det Larsonska hemmet. Såväl Larson som hans maka hade alltid värdefulla råd att giva och voro alltid villiga att hjälpa. Under mina första år i Mongoliet var Larson och hans fru både bank och speditör för oss. Fru Larson, som behärskade kinesiskan fullkomligt,

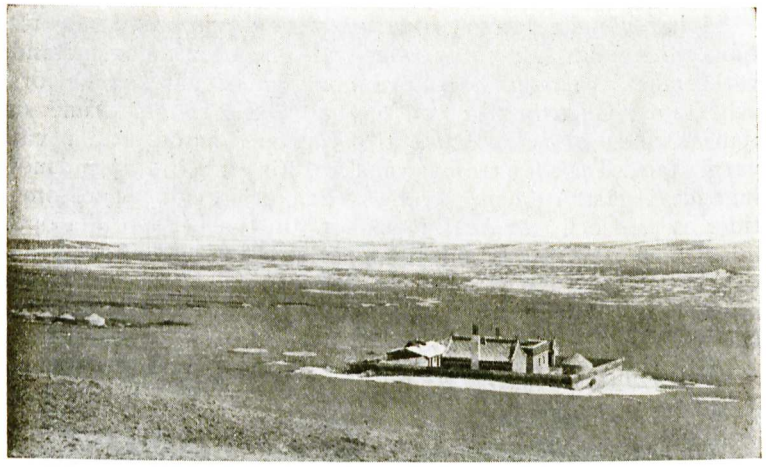

Tjaggan Chorran. Larsons hem i Mongoliet under senare år.

var oss till ovärderlig hjälp såväl då det gällde våra affärer som vid besök hos myndigheter. Hon har också besparat oss många resor från Mongoliet ned till Kina genom att taga emot och utföra våra olika uppdrag.

Då vår missionsstation Hallong Osso förstördes under de kinesisk-mongoliska krigen 1912 och 1913, upplät Larson sitt hus vid Tabool kostnadsfritt till missionsstation åt oss, medan vi reparerade Hallong Osso. Då fröken Gerda Ollén flyttade över till vårt fält blev Larsons hus vid Tabool hennes missionsstation under flera år. Då hon där började en skola, byggde Larson ett skolhus med skolsal och bostäder för lärare och barn, som han skänkte till vår mission.

Då fröken Ollén under sommaren, då skolan inte pågick, gjorde långa missionsresor, ställde Larson från sin hästhjord så många hästar hon och hennes medarbetare behövde fritt till hennes förfogande.

Då vår mission tog upp arbete i Urga, gav Larson inte bara genom sitt inflytande och sin rekommendation hos de styrande sitt stöd åt missionen, utan han gav också direkt ekonomisk hjälp på olika sätt. Då vår mission sedan blev portförbjuden i Urga och missionärerna utvisades och missionens egendom måste säljas, gav Larson oss mycket värdefulla råd och god hjälp.

Så har vännen Larson utan att vara direkt missionär fått tjäna missionens sak i Mongoliet under hela sin mångskiftande verksamhet i Fjärran Östern. Vi mongolmissionärer tacka först och främst Gud för allt vad han givit oss genom denne sin tjänare, men vi ville också till vännen Larson uttala vårt varma tack. Tack för trofast vänskap, för ett alltid varmt mottagande i gästfritt hem såväl i soliga och glada tider som i tider av nöd och trångmål. Tack för din ljusa, hoppfulla optimism, som Du låtit komma till synes ej bara i ord utan i praktisk handling. Tack för allt Du gav på vägen som nu ligger bakom dig. Välsigne Herren så den väg som Du ännu har framför dig.

»Den som sår rikligt han skall ock skörda riklig välsignelse.» 2 Kor. 9: 6.

Magnus Havermark.

Mongolisk livsföring.

I mer än fyrtio års tid har jag levat bland mongoler, och jag beundrar uppriktigt deras anspråkslöshet och enkla livsföring. Århundraden igenom är livet sig likt på den mongoliska högslätten. Det har icke låtit sig påverkas av det nära grannskapet med Ryssland, som tränger på ifrån norr, eller med Kina i söder; icke heller av sådana beskrivningar på hur det är annorstädes, som sippra in. Mongolen hör gärna på, då man talar om hur andra länder ordna det för sig, men därvid stannar det. Han försöker inte likna dem.

Mongolerna bli aldrig överansträngda av arbete, ty deras behov äro få. De jäkta aldrig vare sig sig själva eller sina grannar; de ha aldrig bråttom; de söka njuta fullt och helt av varenda timme som går. Aldrig få de några uppskakande telegram, ilbrev eller tidningar. Aldrig gäller det för dem att hinna med tåget. De behöva icke passa på kontorstiden. De ha aldrig vant sig vid så vekliga ting som genomvärmda bostäder, bekväma möbler, mjuka bäddar eller festmiddagar med massor av för magen olämpliga, svårsmälta rätter. De känna icke till trånga gator och besvärliga trafikbestämmelser. Förstörda nerver är dem ett okänt begrepp.

En välbärgad och självsäker mongol.

Som yngre trodde jag oinskränkt på västerlandets civilisation som det högsta i världen, och jag har talat i timmar med mongoliska furstar och bönder för att få dem att bygga järnvägar, upprätta poststationer och ge ut tidningar.

Oföränderligen har jag fått samma svar: »Allt detta kanske är utmärkt i andra länder, men hos oss behövs det icke. Vi äro nöjda och lyckliga som vi ha det. Om postgång infördes, skulle det komma hit brev utifrån, och vi skulle bli oroade av allt upptänkligt. Jag behöver inga brev. Ingen av mitt folk behöver brev. Vill någon säga mig något, eller vill jag själv meddela mig med den eller den — ja, då är icke livet så kort, att inte endera av oss kan hoppa upp på en häst och rida bort till den andre. Brev skulle betyda, att vi besvärade varandra med alla möjliga oviktiga saker. Det är bättre som vi ha det. För en struntsak färdas ingen på hästryggen en månads tid, men man gör det om man verkligen önskar träffa en vän.»

Jag erinrar mig en annan gång, då jag var på besök hos en mycket intelligent mongolfurste i inre Mongoliet. Det var flera år efter förra världskrigets slut. Han hade aldig ens hört att det börjat. Då jag sade, att om han låtit trycka en tidning i sin

stat, skulle han ha vetat vad som hänt i världen, svarade han: »Varför skulle jag behövt veta det förrän ni nu talte om det?» Sådana är våra vänner mongolerna. De är nöjda med tillvaron sådan den av ålder gestaltat sig ute på de vida mongoliska slätterna.

F. A. Larsson.

En stolt gammal mongol.

Det är härligt att rida fram över de mongoliska slätterna. Vägarna ta aldrig slut och vika aldrig av. Vi rida rakt fram mot målet och höra oss för i de tält vi passera, om de veta, var de och de vännerna just nu slagit läger. Det känns underbart skönt att galoppera stadigt fram mot horisonten över den täta gröna mattan på en oskodd häst och se hur de böljande vidderna breda ut sig, så långt blicken når in i ett disigt purpurfärgat fjärran. Och så kommer man upp på en backes krön och ser plötsligt framför sig en klunga vita tält, hemtrevligt ordnade i närheten av ett vattningsställe.

En junimorgon mötte jag en gammal gumma, som hade en spåntad korg fastspänd på ryggen och en skovel i hand. Hon var ute för att samla argel, torkad spillning efter djuren som är det enda bränsle man har i Mongoliet. Att samla in argel räknas bland de lägsta sysslorna i Mongoliet, ja, man kan säga, den allra lägsta. Besinna att man måste gå till fots för att utföra den och detta i ett land, där ingen gärna arbetar annat än sittande i sadeln.

Själv satt jag på en ståtlig häst och kände mig verkligen ledsen för den stackars gamla kvinnan med den tunga, smutsiga dyngbördan på ryggen. Med deltagande tänkte jag mig henne som ett gammalt utslitet arbetshjon, jag erinrade mig, att mångenstädes i Mongoliet måste en ofrälse knäböja, då en ädling passerar, att en månads arbete är vad varje ofrälse är skyldig härskaren i sin stat, om härskaren önskar utkräva det, och att vid varje sommars slut skall en del av all insamlad argel och en procent av alla hjordar, all boskap och dess biprodukter överlämnas till monarken för hans eget bruk.

Argelsamlerska.

Men den gamla rätade upp sin krökta rygg och stod så säker och högdragen som en drottning, medan hon började tala med mig: »Du är främling — varifrån är du kommen? Har din resa gått med frid?»

Sedan jag helt kort besvarat hennes frågor, sade hon medlidsamt: »Det är mycket sorgligt för dig, att du inte är född mongol — men vilken lycka för dig, att du funnit vägen till Mongoliet innan du dog».

Den smutsiga skoveln syntes mig bli till en drottnings spira i hennes hand då hon svängde den i en vid omkrets, liksom för att visa på, hur härligt hennes land var. Hon tänkte på den vida slätten, där blommorna glänste som juveler och där de vilda nejlikorna spredo sin aromatiska doft, och på de hundratals vilda antiloperna, som graciöst betade det späda gräset. Hon såg på ett par korthåriga, vitsvansade gaseller med en liten vacker dovhjortskalv emellan sig och på dussintals harar (fullständiga kopior av påskhararna i butiksfönstren hemma i Sverige under påskhelgen), som muntert skuttade åt alla håll. Hon såg på de gråa åkerråttorna, som fredligt solade sig utanför sina jordkulor och inte tycktes vara skrämda av människorna. Hon hörde trastar och finkar slå förtjusta drillar, medan en

lärka, som hängde orörlig mellan himmel och jord över boet, där makan ruvade, plötsligt lät en ström av kristallklara toner välla ut ur sitt jublande bröst.

Jag red min väg vidare fram, och det grep mig att se, hur stolta över sitt land och hur anspråkslösa för egen räkning även fattiga människor här ofta synas vara.

F. A. Larsson.

I kamp mot stormarna.

Modiga herdar.

Det är ett styvt arbete för de mongoliska herdarna att om vintern i stark snöstorm hålla ihop hjorden, och nog få männen ofta slita gränslöst ont, men jag har ännu aldrig hört en mongol beklaga sig över vädret.

En av mina herdar råkade ut för en snöstorm, och man fann honom inte på tre dagar. Då vi äntligen hittade honom, berättade han helt enkelt sin historia med följande ord: »Det blev storm sedan det mörknat — jag var hela natten i sadeln. Hjorden höll sig tätt tillsammans och följde sakta med vinden. Ungefär vid middagstid första dagen träffade jag på några tält. Folket där hjälpte mig ur sadeln, töade upp oss, mig och min häst, och gåvo oss mat.

Men under detta uppehåll hann hjorden vandra rätt långt bort. Då jag slutligen hade hunnit upp den, var min häst uttröttad, därför fångade jag en unghäst och lät min gå lös. Den natten fick jag hjorden att stanna i lä av ett berg. Andra dagen och tredje dagen hade vi det ungefär på samma sätt.»

Mannen sade inte ett ord om att det varit oerhört ansträngande dagar, men blev synbart glad, då jag gav honom i present en god ridhäst.

En annan gång då jag var på besök hos några mongoliska vänner i deras läger, kom en herde gående fram till vårt tält. Det hade varit en stormig natt. Min termometer hade fallit så långt under nollpunkten, att den upphört att fungera. Mannen berättade, att han föregående kväll för att försäkra sig om en stark och duglig häst fångat och sadlat en av sina stora hingstar. Men så anfölls hjorden av vargar och skingrades i brådstörtad flykt, och i villervallan blev han kastad ur sadeln och

Hästhjord med vaktare.

tappade bort sin springare. Nu bad han oss hjälpa honom söka upp den förskingrade hjorden.

Min värd lät genast med lasso fånga och hämta in tre hästar ur sina egna hjordar; dem sadlade och betslade vi, och så redo vi ut med mannen. Först sedan vi sökt så gott som hela dagen, träffade vi på hjorden i säkerhet vid foten av en kulle, men ehuru alla de andra djuren voro där, saknades hingsten. Snön låg djup men var runtom upptrampad av de femhundra hästhovarna, och det tog oss lite tid, innan vi till slut funno ett ensamt spår, som förde bort från de övriga. Omväxlande med spåren efter hästhovar syntes här vargspår. En mil längre bort funno vi hingsten, och nära bredvid honom låg en stor grå varghane, död och nedtrampad. Hästen själv var löddrig av skum och våt av svett, ehuru det var så många timmar sedan vargarna först kastade sig över hjorden.

Understundom händer det, att under sådana häftiga oväder hjordar på tusentals hästar gå förlorade, och deras herdar med dem; och att man icke finner ett enda spår av dem förrän till våren, då den djupa snön smälter undan, och de döda kropparna bära vittne om vad som tilldragit sig.

Hur hård vintern än må vara i Mongoliet, tror jag icke den kräver så många liv i byte, som instängt kontorsarbete gör i storstäderna. Av Mongoliets invånare är det en stor procent, som med bibehållen kraft uppnår en mycket hög ålder. Att leva i friska luften är det hälsosammaste som finns, och det blir ett starkt och härdat släkte av dem som från födelsen vant sig att tåla vilket väder som helst.

F. A. Larsson.

En hemsk sed.

Hur man handskas med de döda.

Då någon dör i Mongoliet, skickar man genast efter lamorna. Först läsa de böner för att den avlidnes själ må vila i ro, och sedan skall en av dem, som är bevandrad i svart magi, välja en passande plats att lägga liket på. Prästerna mäta ut ett ställe med ett rep och lägga sedan den fullkomligt nakna kroppen där och täcka över den med ett vitt kläde. Så upprepa lamorna ännu några böner, och kroppen får förbli där den är i tre dagar.

Under dessa dagar må prästerna gott i ett tält, som de dödas anhöriga gjort i ordning åt dem, och de läsa också böner och hålla gudstjänster till fromma för den dödes själ. Ingen kommer i närheten av den plats, där man lämnat liket, förrän på tredje dagens morgon. Om då örnar och vargar ha uppslukat det, äro mongolerna nöjda, ty då veta de, att själen farit till himmelen. Det anses nämligen som bevis på att människan varit god och from, om de jordiska kvarlevorna snabbt försvinna, men dröjer det, har den bortgångne tydligen varit mera syndfull.

Detta är en hemsk sed, som gjort Urgas närmaste omgivningar till en fasans ort, ty staden Urga är det enda ställe i Mongoliet, där en stor mängd mongoler vistas tätt tillsammans. Men icke heller i vanliga läger kan man vara säker på att icke någon av hundarna uppenbarar sig med en människoarm eller ett människoben mellan tänderna.

Fyrtiofem år i Mongoliet ha icke kunnat försona mig med denna sed, och jag ryser av fasa, var gång något sådant inträffar.

Även bland mongolerna själva finns det somliga, som icke kunna förmå sig att lägga ut sina kära döda att slitas i stycken av vargar eller hundar. Det finns familjer, som bränna sina döda och sända askan att vila på en helig ort, t. ex. i en nisch i ett tibetanskt tempel eller i Wu-Tai-Shans tempel.

Lamapräster begagna på olika sätt de dödas ben, sedan de vilda djuren slitit bort köttet. Av skallens ben görs radbandskulor. En lamas radband består av 108 kulor, och alla komma från olika skallar. Prästerna räkna kulorna medan de läsa sina böner. Dessutom begagnas huvudskålar också som dryckeskärl, sedan först benen grundligt torkats och rengjorts

Utlagt lik som vilddjuren börjat slita sönder.

och en silversmed beslagit dem med silver. Den sortens skålar användas icke till vardags utan sparas till högtidliga tillfällen.

Av människoben förfärdigas också de instrument, som man fördriver de onda andarna med. Trumpeter av en ung flickas höftben äro de vanligaste likaså trummor gjorda av en ung flickas och en ung gosses skallar. I fråga om trummorna hugger man av toppen på vart kranium och passar sedan ihop dem med ryggarna mot varandra. Därpå spännes skinn stramt över dem. Trummorna färgas gröna och prydas med brokiga band, som äro broderade med de åtta offersymbolerna från ett lamatempel. Två läderremmar hänga ned från var trumma, var och en med kläpp i änden. Då prästen läser böner mot de onda andarna, fullbordar han besvärjelsen genom att svänga trumman med handen, så att dessa kläppar smälla med ett skarpt och abrupt läte.

På trakter, där det oupphörligt går på tok med allting — där källor torka in, boskapen dör av pest, vargarna föröda en hel fårahjord eller någon kvinna överger sin man — där måste enligt mongolens tro en ond ande vara i farten. Då vända de sig till närmaste lamatempel med bön om bistånd. Lamor och lekmän till häst bilda en krets omkring hela den sträcka, där tråkigheterna hänt, och beväpnade med djävulstrummor och

Lamapräst med trummor och radband av människokranier.

bönebanér galoppera de runt, drivande allt framför sig, ända tills hästhuvudena mötas i en trång cirkel.

Sedan läsa prästerna böner, i det de högtidligt förbanna den onde ande, som, ehuru osynlig för människor, säkerligen nu måste vara fånge innanför den mur, som bildats av hästarnas framben. Då djävulen blivit tillräckligt kraftigt förbannad, bygga de ett häkte av fyrkantiga stenar och stänga in honom där. Sedan förseglas det noga. Och så far man tillbaka till lägret, säker på, att allt skall bli bra, så länge häktet är väl stängt och förseglingen icke brytes.

Som en helt naturlig försiktighetsåtgärd håller man en rad djävulsdanser var sommar på alla lamatempel. Förklädda i groteska kostymer och med fula falska djurhuvuden skutta prästerna omkring oskönt och klumpigt, i takt med djävulstrummor och trumpeter. De hugga med sina långa piskor i luften och tjuta på djävulen, medan de hota honom, om han

skulle våga sig till deras trakt för att ställa till ont. Högtidligheterna sluta med uppbrännandet av djävulens bild, som kastats på en stor lusteld utanför tempelgården men innanför de heliga stenarnas ring. Män, kvinnor och barn komma från alla angränsande lägerställen för att livligt deltaga i denna varningsceremoni riktad mot djävulen.

F. A. Larsson.

I kamp mot vargarna.

Heta duster.

Det är vanligt att ordna vargjakter i Mongoliet. De bruka taga minst tre dagar i anspråk. Jaktsällskapet samlas utanför statens residens, furstens bostad, eller i lägret hos någon förmögen ofrälse. Det ser glatt och festligt ut, ty alla äro klädda i brokiga färger precis som vid varenda mongolisk fest. Naturligtvis äro alla beridna, och det gäller att ha en stark och pålitlig, klok och säker häst.

Man möts kort efter soluppgången. Alla äro beväpnade med lasso. Sällskapets värd brukar låta servera jäst stomjölk, innan man beger sig av, och var och en tar fram sin egen silverskål ur vecken på sin dräkt och får den fylld ur värdens stora kanna. Alla jaktmedlemmarna äro glada och muntra redan innan de rida ut.

När alla deltagare infunnit sig, ställes färden till det utsedda området. Jägarna bilda en vid ring, i det att alla uppsöka någon kulle eller klippavsats, dit de rida upp. Ett par galoppera under högljudda rop kors och tvärs över platsen för att på så sätt skrämma vargarna ur deras gömslen.

Förhållandet är, att en jagad varg alltid styr rätt på närmaste kulles topp, men under det jakten pågår, finner han för det mesta kullen upptagen av en ryttare med lasso. Och så fort vargen upptäcker det, vänder han och flyr åt annat håll. Då kommer det fart i jakten, och ryttarna spränga efter odjuret, medan deras hästar deltaga med minst lika stor iver i förföljandet av den, som de veta är deras fiende livet igenom.

Därför fnysa de och gnägga av vrede, och deras ryttare hojta och ropa, medan vargen själv med förtvivlans slughet

söker någon möjlighet att undgå döden. Mongolerna tävla alltid om äran att vara den förste, som slungar lasson över odjurets huvud, och de ha aldrig med sig hundar på vargjakt. Det skall bara vara ryttaren och hästen, som sätta till all sin kraft på att besegra vargen.

En mongolisk häst sätter också av i full fart över klippor, genom raviner och dalgångar, uppför höjderna och rätt ut på stäppen. När så vargen är uttröttad och kanske finner sig inringad med någon klippa i ryggen, vänder han sig ursinnigt mot sin förföljare. Då gäller det att slunga lasson i ett dödsgrepp om hans strupe, så att icke det rasande djuret med vansinnig kraft störtar sig över häst och ryttare.

Den förste vargdödaren blir dagens hjälte. På kvällen flås skinnen av och sträckas ut nära lägerelden. Då sitta jägarna i ring och berätta jaktäventyr, tills maten är färdig, och så svepa de filtarna om sig och sova till daggryningen, då de äro redo att fortsätta leken. Hästarna måste bytas om för var dag. Efter en sådan jakt kan man betrakta nejden såsom tämligen säker för vargar. Skulle ännu några ha gömt sig bakom någon skreva, är de för skrämda för att våga anfalla hjordarna på en tid.

F. A. Larsson.

Jaktäventyr.

En mongolisk ädling som var min vän i många år, var furst Lob-Tsen Yen-Tsen. Han ägde ett fint residens fem mil väster om Urga. Som helt liten gosse skickades han av sina föräldrar till ett tempel, där han uppfostrades som lama. Han genomgick alla de examina, som fordrades för att bli en högt uppsatt präst, men sedan lämnade han templet, lät sitt hår växa och gifte sig med en vacker och väluppfostrad mongolisk flicka.

Han beklädde många viktiga poster inom Urgas regering vid olika tider under de sista 35 åren, men mellan de olika utnämningarna var han ofta fri. På våra gemensamma ledighetstider tillbringade vi åtskilliga härliga ferier tillsammans. Jag tror att just därför att vi båda voro ovanligt upptagna människor kunde vi så mycket mer njuta av vår frihet. Folk som ha tid att roa sig jämt kunna omöjligt känna det så.

Fursten Lob-Tsen Yen-Tsen.

Han var förtjust i att jaga, och vi båda brukade ofta mitt under vintern ensamma bege oss av uppåt bergen. Vi grävde oss in under någon kulle, skyfflade undan snön och ordnade vårt läger där.

Snön kunde vara tjock nog ibland, så att vi fingo gräva tre eller fyra fot djupt, men alltid makade vi undan den, så att vi hade marken bar, och där redde vi då och då till ett bål. Vi lade torra stockar i mitten, och runt om elden samlade vi våra varmaste pälsar och fällar, och hur lågt kvicksilvret än sedan sjönk under noll, hur vilt stormen än tjöt i trädtopparna — vi mådde gott och hade det varmt och härligt. Där lågo vi då och talade om viktiga angelägenheter, som det var nästan omöjligt för oss att privat kunna avhandla i Urga, och då de voro avkla-

rade, övergingo vi till att berätta för varann om äventyr vi upplevat. Vi pratade ofta till långt in på nätterna.

En gång hände det mig ett missöde just under en sådan expedition. Jag vaknade tidigt vid att det luktade bränt — och upptäckte, att det var mina byxor som tagit eld. Deras viktigaste parti var redan puts veck!

Under sådana färder, som vi ju gjorde för vårt nöjes skull, förde vi naturligtvis inga extra kläder med oss och inga grejor att stoppa och lappa med heller. Vi hade aldrig några packdjur, och som det var tillräckligt tungt för våra hästar med oss själva, aktade vi oss för alla överflödiga artiklar. Lob-Tsen Yen-Tsen vaknade och förstod hur det var fatt med mig. Han kunde inte annat än hjärtligt skratta, medan han bad mig tala om, hur jag egentligen tänkte mig, att det skulle bli att jaga vargar i den kölden utan någon sits på mina byxor? Men då det dagades hittade jag ett snöre i min ena rockficka, och med dettas hjälp knöt jag en handduk om livet på mig, drog sedan på byxorna, och så var saken klar. Men sedermera berättade min vän alltid med stor förnöjelse för sina bekanta, hur det var den gången jag brände upp mina byxor och fick jaga vargar i smällkalla vintern, klädd i handduk.

Vid dessa exkursioner brukade vi alltid jaga vargar. Vi voro mycket tidigt uppe. Efter en lätt frukost sadlade vi hästarna, som gått och betat i det långa gräset, sedan de först skrapat undan snön och så bar det av ut på äventyr. Mången stor grå varg miste tack vare oss sin tjocka päls.

Furst Lob-Tsen Yen-Tsen var en mycket rik man. Han ägde stora hjordar av hästar på slätten söder om Urga, där hans stat befann sig. Dit foro vi ofta, då vi längtade bort från Urga. Där kunde vi roa oss med kapplöpningar, som vi själva och vaktarna togo del i och med att åse brottningsmatcher mellan furstens män. Också roade vi oss ibland med att jaga rävar.

Då jag en vinter var med Sven Hedin på den kinesiska vetenskapliga expeditionen, fick jag ett sorgebud som djupt bedrövade mig, budet om furst Lob-Tsen Yen-Tsens död.

F. A. Larsson

Mongoliskt vardagsliv.

Egendomliga sedvänjor.

Utanför var särskild mongolfamiljs område, där må nu stå ett tält eller tjugu, ser man alltid två stolpar nedslagna i marken, med en rem av oxhud sträckt mellan sig. Det är bindpålar för hästarna. Mongolerna gå aldrig, då det är möjligt att rida. Av religiösa bevekelsegrunder kunna pilgrimerna gå tusentals mil till fots, men gäller det icke att vinna nåd i himmelen, så går ingen mongol så mycket som två, tre steg, om han kan slippa.

Bindpålar finnas inte bara till för gästers skull utan för de färdigsadlade hästar, som alltid stå till reds om de skulle behövas. Ingen man, kvinna eller barn skulle drömma om att gå cirka femtio alnar till brunnen efter vatten, då det finns en häst, som man kan kasta sig upp på och trava iväg med.

När min hustru tillbringade somrarna med mig i Tabool, kände hon sig ofta förtvivlad över det arbete, som utfördes eller, rättare sagt, icke utfördes av den mongol, som tjänstgjorde som kock. Men jag brukade trösta henne med att säkert skulle han kunna tävla med vilken ypperlig kock som helst i

hela världen, om hon bara kunde skaffa honom ett kök, där han fick hänga på hästryggen, medan han arbetade.

Då en familj utsett plats för sitt tält, börja de med att resa upp en hög stolpe och binda fast vid den sidenband, som blivit fullskrivna med tibetanska böner. De bruka kallas »Galloppe-rande vindhästar». Folket tror, att då vinden sätter bönevimpiarna i rörelse, behagar det gudarna lika mycket som om någon medlem av familjen läste bönerna högt.

Då tälten blivit resta, fästes vid vart och ett av dem ett bönehjul. Vinden, som driver bönehjulet runt, kan även i detta fall ersätta en familjemedlem. Detta förmodas tillförsäkra hushållet de lokala gudomligheternas ynnest.

Förutom hästarna som aldrig saknas vid ett mongoliskt läger, finns det också hundar. Ofantliga, raggiga bestar. De äro mycket vilda. Det åligger dem att natt och dag bevaka sina husbönders bostäder.

Mongolerna ger sina hundar god föda och ta utmärkt vård om dem. De bli också starka och modiga och sky icke att angripa vargar alldeles på egen hand. I ett land, där vargarna äro så närgångna som här, är det också absolut nödvändigt att ha just sådana hundar. Men enligt gammal sed skall familjen, då den ser främlingar nalkas ett läger, gå ut ur sitt tält och ropa på hundarna. Dessa äro, sedan de sett husbonden eller matmodern välkomna en gäst, fullkomligt fredliga, ehuru de icke själva visa sig vänliga. De iakttaga en så att säga neutral hållning, tills besöket är avslutat, och gästen åter stigit till häst. Då bli de lika vilda som då man först anlände.

Det mongoliska folket är ett nomadfolk. De draga från trakt till trakt med sina hjordar sökande goda betesmarker och flödande källor. Folket söderut flyttar i regel endast två gånger om året; om våren ut på de öppna vidderna med goda beten; om vintern in på någon skyddad trakt i lä av en överhängande kulle. Folket i norr brukar nog oftare röra på sig. De äro mera oberoende av källor; om sommaren beta deras hjordar av gräset utefter floden, och om vintern, då det faller snö, dra de sig ut på slätten eller in i skogen, alldeles som de finna det lämpligast. Hjordarna i Mongoliet äro särskilt hemma i konsten att fösa undan snön, om den inte skulle ligga allt för djup och komma åt det hö, som hela vintern gömmer sig under det vita täcket.

F. A. Larsson.

Meddelanden.

Från våra missionärer ha vi mottagit ett telegram daterad den 26/3. Telegrammet berörde huvudsakligen en remissa för underhållet som de önskade få utsänd och som de gav anvisning om hur den skulle sändas. Det innehöll emellertid också följande hälsning: Vi äro alla trötta men hoppfulla och vid hälsa. Hälsningar till styrelsen, anhöriga och till missionens vänner.

Vi önskade att denna hälsning från de våra skulle få bli en ny påminnelse om deras behov av våra förböner och vår omtanke.

Vi hade hoppats att något brev från dem skulle leta sig vägen hem och ge oss mera detaljerade underrättelser, men ännu har inget brev kommit. Som postförbindelsen fortfarande synes vara öppen, ville vi dock uppmana missionärernas anhöriga och vänner att inte sluta skriva även om svar dröjer. Tidigare har det visat sig att breven härifrån lättare kommit fram till dem än vad som varit fallet med deras brev till oss. Adressen är fortfarande lika som förut: 18 Hsi La Hutung, Peking. North China.

*

Som meddelades i förra numret kommer Svenska Mongolmissionens årshögtid att hållas den 2—4 juni. Lördagen den 2 och söndagen den 3 hållas mötena i Betesdakyrkan, Floragatan 8, Stockholm. Måndagen den 4 blir utfärd med buss till semesterhemmet Borgen, Danderyd.

Som talare komma under dessa dagar pastor Frank Mangs, redaktör Jakob Lundahl, pastor Arthur Johansson, pastor Anders Frostenson, fru Ulla Lidman-Frostenson samt våra missionärer att medverka.

Vi hoppas, att många ombud från våra vänkretsar ute i landet skola kunna vara med oss vid denna högtid; särskilt vänta vi, att våra vänner i Stockholm med omnejd så mangrant som möjligt samlas med oss.

Den innevarande tidens lidande och nöd, svårigheten att kunna uppehålla förbindelsen med våra missionärer, restriktioner och hinder av olika slag på missionsfältet, allt detta manar oss till gemensam bön. Låt oss gementsamt bedja om Guds välsignelse över årshögtiden. Låt oss också göra vad vi kunna för att vår högtid skall bliva så rik och givande

som möjligt. Det talas i Apg. 28:15 om att då aposteln Paulus kom till Rom, gingo några av bröderna ut för att möta honom, och så står det: »När Paulus fick se dem, tackade han Gud och fick nytt mod.» Så önskade vi, att vår årshögtid skulle få bli en mötesplats för vår missions vänner, där vårt umgänge med varandra skulle få inspirera oss och ge oss nytt mod. Vi önskade, att dessa dagar skulle få föra oss djupare in i Guds ord samt stärka och fördjupa ansvarskänslan för det verk Gud givit oss i Mongoliet.

Gemensam middag anordnas söndagen den 3 kl. 3 e. m. å hotell Excelsior, Birgerjarlsgatan 35 till ett pris av 4 kronor. Anmälan till middagen bör göras helst före lördagen den 2 juni.

Influtna missionsgåvor.

Mars månad		*Januari—mars månader*	
1944	1945	1944	1945
6.288: 19	6 413: 04*	19.138: 21	19.460: 11 **

* Därav för hem- och utresor kr. 328: 67.
** Därav för hem- och utresor kr. 516: 91.

Redovisning.

DECEMBER MÅNAD.

Forts.

Nr 2596 S. N., Höganäs 3 kr; nr 2597 H. L., Trekanten 3 kr; nr 2598 H. P., Askersund 3 kr; nr 2599 B. S., Oskarshamn 5 kr; nr 2600 B. och E. E., Ljusdal 5 kr; nr 2601 B. J., Göteborg 15 kr; nr 2602 A. och J. M., Lyckås gård 10 kr; nr 2603 J. J., Jämjöslätt 5 kr; nr 2604 S. Z., Gubbhögen 3 kr; nr 2605 H. E., Domnarvet 3 kr; nr 2606 M. L., Knislinge 10 kr; nr 2607 A. B. Mönsterås 2 kr; nr 2608 O. S, Gisselås 5 kr; nr 2609 B. K., Vollsjö 5 kr; nr 2610 A. B., Offerdal 18 kr; nr 2611 E. J., Hasslerör 8 kr; nr 2612 L. E., Sellnäs 5 kr; nr 2613 A. L., Hasslerör 3 kr; nr 2614 E. N., Allerum 3 kr; nr 2615 B. P., Vegeholm 10 kr; nr 2616 H. H., Västanfors 3 kr; nr 2617 O. S., Källeryd 3 kr; nr 2618 G. J., Hallen 2 kr; nr 2619 E. P., Viken 3 kr; nr 2620 F. A., Knutby 1 kr; nr 2621 J. F. E., Norrköping 10 kr; nr 2622 G. L., Borås 1 kr; nr 2623 A. L. Tärnsjö 15 kr; nr 2624 C. T., Tranås 30 kr; nr 2625 H. N., Ullånger 3 kr; nr 2626 K. L., Lysvik 5 kr; nr 2627 N. A., Stockholm 3 kr; nr 2628 J. O., Hörby 10 kr; nr 2629 H. B., Jönköping 3 kr; nr 2630 M. B., Jönköping 18 kr; nr 2631 C. J., Rossön 8 kr; nr 2632 S. A., Bankeryd 5 kr; nr 2633 E. N., Bankeryd 8 kr; nr 2634 Missionsfören. gm W. S., Landvetter 20 kr; nr 2635 Syfören. »Enighet» gm A. B., Norra Strömfors 89 kr; nr 2636 E. L., Hörby 5 kr; nr 2637

Mongolkretsen i Karlstad gm J. R., 45 kr; nr 2638 F. J., Ljung 10 kr; nr 2639 E. R., Bankeryd 2 kr; d:o till V. Almquist 5 kr; nr 2640 E. A., Östra Husby 5 kr; nr 2641 Mongolkretsen i Malmö gm M. A., till Anders Marthinsons underhåll 540 kr; nr 2642 S. C., Göteborg 3 kr; nr 2643 T. A., Borggård 3 kr; nr 2644 »Azeta» 6 kr; nr 2645 K. A. A., Söderköping 3 kr; nr 2646 K. B., Tyringe 3 kr; nr 2647 L. K., Risinge 8 kr; nr 2648 K. H., Malmö 3 kr; nr 2649 N. L., Stockholm 3 kr; nr 2650 A. M., Orrviken 3 kr; nr 2651 E. L., Stockholm 5 kr; nr 2652 E J., Lund 5 kr; nr 2653 A. N., Bräcke 3 kr; nr 2654 L. N., Glimåkra 5 kr; nr 2655 A. L., Finspång 5 kr; nr 2656 R. P., Stavsnäs 3 kr; nr 2657 H. K., Göteborg 3 kr; nr 2658 B. J., Karlstad 3 kr; nr 2659 I. P., Sala 3 kr; nr 2660 C. J. H., Göteborg 10 kr; nr 2661 B. N., Katrineholm 8 kr; nr 2662 G. S., Tumba 3 kr; nr 2663 E. R., Råneå 8 kr; nr 2664 F. K., Vallåkra 100 kr; nr 2665 A. S., Östertälje 20 kr; nr 2666 H. L., Gävunda 3 kr; nr 2667 E. L., Hökön 3 kr; nr 2668 A. E., Fredriksfors 3 kr; nr 2669 O. N., Broberg 3 kr; nr 2670 A. H., Ljungbyholm 2 kr; nr 2671 P. Å., Kåge 8 kr; nr 2672 J. E., Kinna till Margith Perssons underhåll 3 kr; nr 2673 E. G., Holmsund 5 kr; nr 2674 E. L., Ängelholm 10 kr; nr 2675 T. E., Munkaljungby 10 kr; nr 2676 E. F., Källna 3 kr; nr 2677 A. L., Lannabruk 3 kr; nr 2678 S. F., Borgholm 3 kr; nr 2679 A. P., Wä 5 kr; nr 2680 H. E., Örkelljunga 3 kr; nr 2681 A. L., Teg, 10 kr; nr 2682 T. G. H., Malmö 5 kr; nr 2683 S. U., Öckerö 5 kr; nr 2684 A. K., Madängsholm 8 kr; nr 2685 H. N., Förslövsholm 2 kr; nr 2686 A. G., Malmö 25 kr; nr 2687 M. B., Borås 10 kr; nr 2688 H. G., Stockholm 5 kr; nr 2689 M. A., Hjo 3 kr; nr 2690 K. P., Timmele 3 kr; d:o till Emma Johanssons minne 3 kr; nr 2691 S. B., Lönsboda 8 kr; nr 2692 E. Ö., Arvika 3 kr; nr 2693 G. K., Töre 2 kr; nr 2694 Kinnareds Kyrkl. syförening gm I. A., 50 kr; nr 2695 I. A., Slutarp 10 kr; nr 2696 I. N., Bohus 5 kr; nr 2697 J. G., Klippan 10 kr; nr 2698 E. B., Östersund 3 kr; nr 2699 N. G., Floda 3 kr; nr 2700 O. R., Lyckås gård 3 kr; nr 2701 G. S., Mörbylånga 3 kr; nr 2702 A. K., Eksjö 5 kr; nr 2703 B. A., Fivlered 3 kr; nr 2704 A. Å., Piteå 5 kr; nr 2705 G. J., Herrljunga 10 kr; nr 2706 M. N., Svärtinge 3 kr; nr 2707 H. E., Hallstahammar 3 kr; nr 2708 O. P., Alingsås 3 kr; nr 2709 A. L., Luleå 3 kr; nr 2710 S. S., Östersund 8 kr; nr 2711 A. D., Vänersborg 8 kr; nr 2712 L. och N. E., Hedemora 25 kr; nr 2713 R. O., Spjutsbygd 5 kr; nr 2714 H. B., Malmö 10 kr; nr 2715 A. K., Lannabruk 10 kr; nr 2716 N. G., Torshälla 10 kr; nr 2717 A. G., Äppelviken 2 kr; nr 2718 M. S., Karlstad 35 kr; nr 2719 E. H., Glumslöv 8 kr; nr 2720 E. G., Bohus 3 kr; nr 2721 M. B., gm A. H., Stockholm 5 kr; nr 2722 A-M. L., Stockholm 8 kr; nr 2723 A. P., Falkenberg 3 kr; nr 2724 E. P., Malmbäck 3 kr; nr 2725 E. N., Teckomatorp 5 kr; nr 2726 I. N., Jönköping 1 kr; nr 2727 V. J., Trekanten 2 kr; nr 2728 F. J., Strålsnäs 3 kr; nr 2729 L. N., Stockholm 1 kr; nr 2730 A. A., Söderköping 3 kr; nr 2731 T. N., Häggdånger 2 kr; nr 2732 H. W., Tolita 3 kr; nr 2733 A. K., Jonstorp 1 kr; nr 2734 U. L., Åkeslund 3 kr; nr 2735 M. S., Klevshult 5 kr; nr 2736 E. L., Vallåkra 8 kr; nr 2737 L. P., Görviksjön 10 kr; nr 2738 E. W., Tärnaby 2 kr; nr 2739 G. T., Hässleholm 5 kr; nr 2740 E. A., Örtofta 15 kr; nr 2741 E. M., Sörforsa 2 kr; nr 2742 A. R., Tärnsjö 10 kr; nr 2743 A. J., Jönköping 2 kr; nr 2744 V. S., Jönköping 25 kr; nr 2745 N. H., Nockeby 25 kr; nr 2746 A. B., Enköping 1 kr; nr 2747 »Våra Minsta» gm Z. W., 100 kr.

Summa Kronor 12.908: 32.

JANUARI MÅNAD 1945.

P.-E., Stockholm 8 kr; nr 1 A. o. A. B., Jämtl.-Ånge 40 kr; nr 2 L. J., gm H. A., Borås 10 kr; nr 3 K. L. D., Idkerberget 6 kr; nr 4 Idkerbergets missionskrets 30 kr; nr 5 I. L., Ulvsby 10 kr; nr 6 S. K., Askersund 3 kr; nr 7 O. S., Piteå 11 kr; nr 8 L. N., Vinslöv 10 kr; nr 9 L. A., Geijersdal 3 kr; nr 10 A. P., Malmö 5 kr; nr 11 C. G., Flisby 3 kr; nr 12 H. S., Gardvik 8 kr; nr 13 F. A., Floda st. 5 kr; nr 14 H. H., Leksand 3 kr; nr 15 G. A., Näset 1 kr; nr 16 A. W., Hälsingborg 2 kr; nr 17 A. E., Avesta 3 kr; nr 18 A. A., St. Tuna 10 kr; nr 19 J. B., Luleå 1 kr; nr 20 G. P., Lund 3 kr; nr 21 »Sch. Äppelviken» 5 kr; nr 22 H. J., Kortebo 10 kr; nr 23 S. A., Stockholm 5 kr; nr 24 A. P., Solna 3 kr; nr 25 E. S., Valla 20 kr; nr 26 E. B., Siringe 3 kr; nr 27 S. L., Karlstad 8 kr; nr 28 A. I., Järpen 3 kr; nr 29 A. J., Skälderviken 10 kr; nr 30 M. M., Edestad 1 kr; nr 31 A. M., Göteborg 2 kr; nr 32 O. Å., Ö. Näsberget 50 kr; nr 33 J. S., Mörrum 14 kr; nr 34 R. O., Sävedalen 5 kr; nr 35 H. A., Älvsjö 8 kr; nr 36 H. P., Gubbhögen 2 kr; nr 37 D. M., Väddö 3 kr; nr 38 O. J., Norrköping 25 kr; nr 39 A. R., Tärnsjö 3 kr; nr 40 V. B., Västerås 3 kr; nr 41 J. P., Allerum 8 kr; nr 42 J. A., Tyringe 3 kr; nr 43 E. K., Smål. Taberg 6 kr; nr 44 A. E., Vuollerim 5 kr; nr 45 K. D., Tossene 2 kr; nr 46 E. L., Morgongåva 2 kr; nr 47 H. S., Sundsbruk, spbm 13 kr; nr 48 E. M., Fridene 10 kr; nr 49 A. M., Bromölla 98 kr; nr 50 U. A. L., Söderhamn 3 kr; nr 51 O. P., Kåremo 3 kr; nr 52 I. H., Djursholm 2 kr; nr 53 K. O., Värsjö 5 kr; nr 54 J. J., Huddungeby 8 kr; nr 55 M. A., Ätvidaberg 3 kr; H. Å., Stuvsta 10 kr; nr 56 E. S., Falköping 3 kr; M. L., Stuvsta 3 kr; Onämnd, Förslövsholm 5 kr; nr 57 Onämnd 10 kr; nr 58 A. J., Stockholm 2 kr; nr 59 N. S., Hestra 10 kr; nr 60 I. P., Gällstad 2 kr; nr 61 A. E. S., Asmundtorp 3 kr; nr 62 G. B., Umeå 1 kr; nr 63 L. G. D., Örkelljunga till ett mongolbarn 5 kr; nr 64 S. B., Motala 3 kr.

Forts.

Varmt tack till varje givare!

Erkänt stor är gudaktighetens hemlighet: Han som blev uppenbarad i köttet, rättfärdigad i anden, sedd av änglar, predikad bland hedningar, trodd i världen, upptagen i härlighet. Tim. 3: 16.

Ljusglimtar från Mongoliet

— 26:te årgången —

ORGAN FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN.

Redaktör: *J. M. Ollén.* Ansvarig utgivare: *Magnus Havermark.*

Prenumerationspris kr. 2: — per år.

Prenumeration direkt genom expeditionen, Brunnsgatan 4, Stockholm.

Tel. 10 62 05. Postgironummer 51015.

Lindbergs Tryckeriaktiebolag, Stockholm 1945

73704

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 6	EXPEDITION: Brunnsgatan 4, Stockholm	Juni 1945

Inför krigets slut.

Ära ske Herren. Vår hjälpare Herren är vorden.
Målet han satte för skövlingen, våldet och morden.
Han till vår nöd
vände sitt öga och bjöd:
frid vare åter på jorden.

När jordens folk i yrans tid
blott våldets budord lydde
och under tusen viljors strid
all rätt och sanning flydde,
Du våldet bröt och yran tvang,
och sällhet, ordning, sammanhang
ånyo prydde jorden.

Ära ske Herren, ja, Herren allena ske ära,
mäktig att göra långt mer än vi mäkta begära.
Härligt och stort
är vad den Evige gjort,
honom vårt offer vi bära.

J. O. Wallin.